

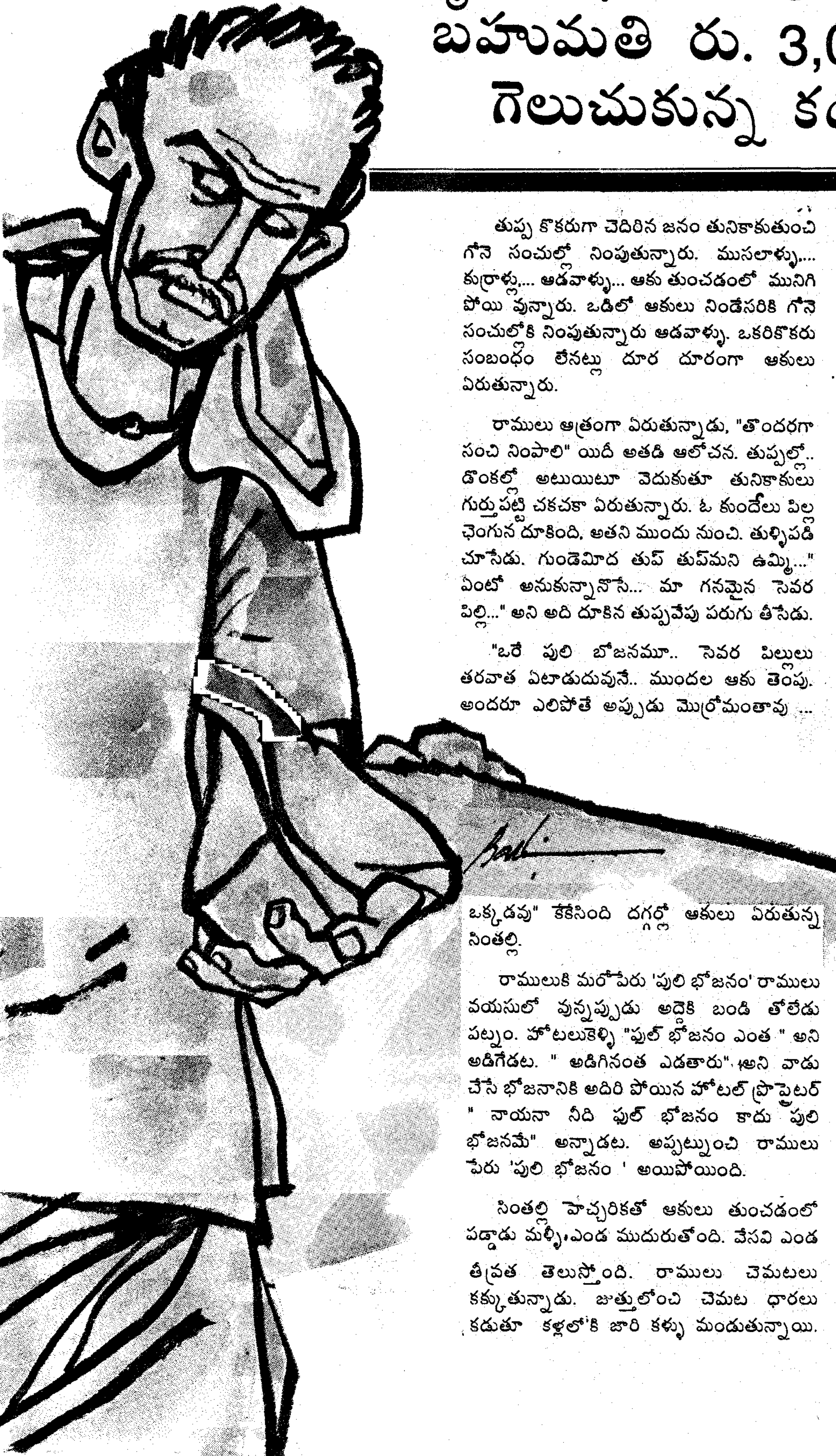
ఒక్కొక్క సంవత్సరం కడుగు

వేలుగునీళ్ళతో మొహం కడుక్కుని చిరుగాలి తువ్వలుతో ఒత్తు కుంటోంది అడవి. దూరంగా ఎత్తైన కొండ , ఆపదలకు చలించని అనుభవాలు పండిన పల్లెటూరిమనిషిలా నిశ్చలంగా వుంది. అతడి పెదాలమీద చెరగని నవ్వుల్లా వక్షల కిలకిలలు. వేసవిని సూచిస్తూ అప్పటికే వేడెక్కిన ఉదయపు గాలి.. బరువు మోస్తున్నమనిషి ఉచ్చాస నిశ్వాసల్లా... బరువుగా వీస్తోంది.

కొండ వెనక సూర్యుడు తునికాకు చిగురులా ఎర్రగా ఉన్నాడు. కిరణాల చూపులు పడి చెట్ల ఆకులు మిలమిల మెరుస్తున్నాయి. ఆ నునువెచ్చని

ఆరుణకిరణాలలో తునికాకులు పొదలకు కాచిన రూపాయికాగితాల్లా రెపరెప లాడాయి. బాగా విప్పారిన రకరకాల పువ్వులు అడవి ముఖానికి నవ్వులు అద్దుతున్నాయి.

జన్మదిన కథల పోటీలో ద్వితీయ బహుమతి రు. 3,000/- గెలుచుకున్న కథ

తుప్ప కొకరుగా చెదిరిన జనం తునికాకుతుంచి గోనె సంచుల్లో నింపుతున్నారు. ముసలాళ్ళు.... కుర్రాళ్ళు... అడవాళ్ళు... ఆకు తుంచడంలో మునిగి పోయి వున్నారు. ఒడిలో ఆకులు నిండేసరికి గోనె సంచుల్లోకి నింపుతున్నారు అడవాళ్ళు. ఒకరికొకరు సంబంధం లేనట్లు దూర దూరంగా ఆకులు విరుతున్నారు.

రాములు ఆత్రంగా విరుతున్నాడు, "తొందరగా సంచి నింపాలి" యిదీ అతడి ఆలోచన. తుప్పల్లో.. దొంకల్లో అటుయిటూ వెదుకుతూ తునికాకులు గుర్తుపట్టి చకచకా విరుతున్నారు. ఓ కుందేలు పిల్ల చెంగున దూకింది. అతని ముందు నుంచి. తుళ్ళిపడి చూసేడు. గుండెమీద తువ్ తువ్ మని ఉమ్మి..." ఏంటీ అనుకున్నానోసే... మా గనమైన సెవర పిల్లి..." అని అది దూకిన తుప్పవేపు పరుగు తీసేడు.

"ఒరే పులి బోజనమా.. సెవర పిల్లులు తరవాత ఏలాడుదువునే.. ముందల ఆకు తెంపు. అందరూ ఎలిపోతే అప్పుడు మొద్రోమంతావు ...

ఒక్కడవు" కేకిసింది దగ్గర్లో ఆకులు విరుతున్న సంతర్లి.

రాములుకి మరోపేరు 'పులి బోజనం' రాములు వయసులో వున్నప్పుడు అదేకి బండి తోలేడు పట్నం. హోటలుకెళ్ళి "పుల్ బోజనం ఎంత " అని అడిగేడట. " అడిగినంత ఎడతారు". అని వాడు చేసే బోజనానికి అదిరి పోయిన హోటల్ ప్రొప్రైటర్ " నాయనా నీది పుల్ బోజనం కాదు పులి బోజనమే" అన్నాడట. అప్పుట్నుంచి రాములు పేరు 'పులి బోజనం ' అయిపోయింది.

సంతర్లి హెచ్చరికతో ఆకులు తుంచడంలో పడ్డాడు మళ్ళీ, ఎండ ముదురుతోంది. వేసవి ఎండ తీవ్రత తెలుస్తోంది. రాములు చెమటలు కక్కుతున్నాడు. జుత్తులోంచి చెమట ధారలు కడుతూ కళ్ళలోకి జారి కళ్ళు మండుతున్నాయి.

కట్టుకున్న గావంచా మొత్తం చెమటతో తడిసి పోయింది.

చూట్టా చూసేడు. కొంచెం దూరంలో సంతర్లి ఎరుతోంది. ' మిగతా వాళ్ళంతా ఎక్కడెక్కడ విరుతున్నారో'

పొద్దు నడినెత్తి కెక్కింది.

'అమ్మా నాయన... సేన పొద్దెక్కింది. బేగెల్లప్పోతే బండి తప్పొతాది గావాల' అనుకుని తొందరగా ఆకులు ఏరడంలో పడిపోయాడు. మరి కొంచెం ఆకులు ఏరితే బస్తా నిండుతుంది. దగ్గర్లో గుబురుగా తుప్పలు. ఆ తుప్పల్లో చెయ్యెత్తు తునికాకు మొక్కలు. ఆశగా వెళ్ళేడు అటువేపు. కస్సున దిగబడింది అరికాలిలో తుమ్ముముల్లు. నులకతాడు కట్టిన ఆకు చెప్పుల్లోంచి ముల్లులాగి గుచ్చిన చోట ఉమ్మి తడి పూసి ఆకుల కోసం చెయ్యి సాచేడు. పరింకంపలముళ్ళు.

చేతిని గీసుకుపోయేయి. ఆకులు చూస్తే పెద్దగా తళతళా మెరుస్తున్నాయి. ముళ్ళను లెక్కచెయ్యకుండా ... ఆకులు తుంచేడు. చెట్లమీదినుండి చీమలు ఒళ్ళంతా రాలి ఒకటే మంట. ఎండ .. చెమట.. చీమల దురద... అయినా నిండిన గోనెసంచివేపు చూసి తృప్తిగా నిట్టార్చేడు. తానిన్ని రోజులూ ఆకుల కోసం రానందుకు బాధ పడిపోయేడు. మొదటి అందరూ ఆకుల కెక్తున్నారంటే అంతగా పట్టించుకోలేదు.

కోటిపాం కాడ బిర్డి పనుల కెలిపోతే రోజుకి యిరవై రూపాలు యిత్తన్నారు. ఆకుల కెల్లాలంతే. యీ సుట్టు పక్కల ధరిదాపుల్ల ఎక్కడా ఆకునేదు. అంతదూరం సార్దీలు కట్టుకొని ఆ ఒరిస్సా ఎలిపోయి నానా తిప్పలు పడి కొండెక్కి, బండెక్కి తేవాల. ఎందుకునే... పరిగెట్టి పాలు తాగడం కంటే నిలబడి నీలు తాగడం మంచిది' అని సరిపెట్టుకున్నా. 'ఐనా ఏటో జనం తీరం పెజ ఎర్రబడి ఎలిపోతన్న వరసలుగట్టిసి ఆ సోమ్ము బంగారంగాను' అని.

మొదటిసారి ఆకుల కెళ్ళి వచ్చిన వాళ్ళు బస్తా ఆకులు డబ్బై రూపాయలకి తక్కువ కాకుండా వెళ్ళడంతో రాములుకి ఆశ పుట్టింది' మూడునాలుగు రోజులు బిర్డి పనులకెల్లై గాని డబ్బై రావు. అలాటిది ఒకరోజు ఆకులకెల్లై? తండ్రి కొడుకులుం

యిద్దరం ... నూటా యాభైకి తక్కువ వుండదు. ఈదెబ్బతోటి కరువు తీరిపోది. డిపోలోన బియ్యం... పంచదార.. యిడిపించుకోవచ్చు. ఇన్నాలూ రేసను కార్డు సావుకారికెండ్ మూడో రూపాయలకి యిచ్చిసి మళ్ళీ అడి దగ్గరే పావలాది.. రూపాయికి కొనవలసి వచ్చింది. యిప్పుడలాగ యివ్వక్కర్లేదు. మా యిద్దరికీ గుడ్డముక్కలు తీసుకోవచ్చును. గుడ్డముక్క ఒక్కటేమిటి. అద్రుప్తం కలిసాత్తే తనకాపెట్టిన మడిసెక్క యిడిపించుకోవచ్చును. సిమ్మిడికి మంచి సంబంధం చూసి పెళ్ళి సేసే వచ్చును. సంతల్లి అప్పకూతురు సరసతోటి ముడేసిత్తే అడికిచ్చిన కట్టుం తోటి జత ఎడ్డు కొనిత్తే హాయిగ యెవసాయం సెసుకోవచ్చు అనుకున్నాడు. అప్పుడు గుర్తొచ్చేడు కొడుకు. యిడేడి.... ఎటుకాసి ఎరతన్నాడో అని చుట్టూ చూసెడు. సంతల్లి కూడా కనిపించలేదు 'ఎంతదూరమెలిపోనారో' అనుకుని - ఈత రెమ్మనుంచిఆకులు తుంచి బస్తా మూతిని బిగించి మరోసారి చుట్టూ చూసెడు.

"సంతల్లే.." కేక వేసెడు.

సమాధానం లేదు

"ఎట్టెపోయిందిది. యిదగ్గిట్లోనే వుండిది.... కొంపదీసి... ఏపురుగో.." అతనికి భయం లాంటిది కలిగింది. బస్తా భూజానికెత్తుకుని వడివడిగా అడుగులు వేసెడు.

ఎండ తీవ్రంగా వుంది. దాహం అనిపిస్తే తనతోచెచ్చుకున్న ఒంటికప్పు నత్తు కేరేజిలోని నీళ్లు త్రాగేడు. కొంతదూరం వచ్చే గుబురుగా వున్న తుప్పల్లోంచి... మాటలు వినిపించి నత్తె అటు వెళ్ళేడు. అక్కడ ఓ విప్పచెట్టుకింది సంతల్లి .. ఎవరో తిడుతోంది. ఆశ్చర్యంగా చూసెడు. సంతల్లి ఎదురుగా ఖాకీ నిక్కరు చారల చొక్కా... మెడలో ఎర్ర తువ్వలుతో కిళ్ళీ నములుతూ ... తెలిసి ఒరియాలో ఏదో అంటున్నాడు. అతడి కళ్ళు పైకు చిగుళ్ళు నలిపిన చేతుల్లా ఎర్రగా వున్నాయి.

సంతల్లి పుష్టిగా వుంటుంది. చూడ్డానికి బాగుంటుంది.

సంతల్లి ఒంటిమీద చెయ్యి వేసేడతడు. సంతల్లి విదిలించి కొట్టింది. అప్పుడు పిలిచేడు రాములు "సంతల్లే" అని సంతల్లి మీదికి వస్తున్నాడతను ఉలిక్కి పడి ఆగేడు. ముఖంలో భావాలు మార్చి ఒరియాలో ఏదో కేకలు వేసెడు ఆ అరుపులు అర్థం కాకపోయినా 'తిట్లు' లాంటివని మాత్రం తెలుస్తోంది. అతడి మాటల్లో దొరికిన ఫారెస్టు ... గార్డు... మాటలకు కొద్దిగా జంకెడు. వీళ్ళ జంకును గమనించిన వాడు మరింత రెచ్చి పోయాడు. అకుల బస్తామీద చెయ్యివేసి దించమన్నట్టు అరిచెడు.

రాములు సంతల్లి ఎప్పుడూ ఒరియా విని వున్నవారూ కాకపోవడంతో వాడి అర్థంకాని మాటల్ని

దీక్షిత ఐహుమతి రు.3,000/-
పొందిన 'బతుకొకట' కథ రచయిత
శ్రీ గంటేడ గౌరునాయుడు

విజయనగరం జిల్లా కొమరాడ మండలం నాగావలి తీరాన దళాయిపేటలో ముప్పైతొమ్మిదేళ్ల క్రితం తొలి వెలుగు చూశాను. సాములమ్మ, నత్తం నాయుడు మా అమ్మా, నాన్నలు. భార్య జానకి. క్రాంతి, కిరణ్ సంతానం. ప్రస్తుతం టిక్కబాయి గిరిజన సంక్షేమ ఆశ్రమ పాఠశాలలో తెలుగు మాస్టరుగా గిరిజన బాలల మధ్య జీవితం. ఆంధ్రజ్యోతి, ఆంధ్రభూమి, ఆహ్వానం, రచన, కథావేదిక, వివిధ పత్రికలలో కథలు, కవితలు వచ్చాయి.

"పూని ఏదైనాను ఒకమేలో కూర్చి జనులకు చూపవోయ్!" అన్న గురజాడ మాట నా ఆదర్శం.

నా చుట్టూ ఉన్న జీవితాన్ని రచనలలో ప్రతిబింబింపజేయాలనేది నా తపన. గురజాడ, గోపీచంద్, తిలక్, రా.వి. శాస్త్రి, కా.రా. మాస్టరు నా అభిమాన రచయితలు. శ్రీశ్రీ, తిలక్, వాడ్రేవు వీరభద్రుడు, ఆశారాజు నా అభిమాన కవులు. కన్యాశుల్కం, అనమర్థుని జీవయాత్ర, మహాప్రస్థానం, ఇల్లు - నాకు నచ్చిన వున్నకాలు. నాకు స్ఫూర్తి నిచ్చే కథ కా.రా. గారు అద్భుతంగా మలచిన 'చావు' కథ.

ఇంతవరకు 'ఆంధ్రప్రభ'లో నా కథ ఏదీ రాలే దనుకున్న నాకు, మొదటగా అచ్చవుతున్న కథకే బహుమతి రావడం నా కెంతో ఆనందం!

'ప్రభ' వారికి నా కృతజ్ఞతలు.

గంటేడ గౌరునాయుడు, నాయుడు వీధి, కురుపాం - 532 524.

ఒరియా అనే అనుకున్నారు. 'తమది తప్పని తొలిసారి ఒదిలీమనీ' బ్రతిమాలేరు. బ్రతిమాలుతుంటే యింకా రెచ్చిపోయేడు వాడు. రాములుకి కోపం వచ్చింది. 'ఏటిడు బ్రతిమాలుతుంటే మరి గొప్పై పోతండు...కూతు కూతు అంటే మూతొట్టుకుంతండు' అనుకుని అటూ యిటూ చూసెడు. చూసి " ఒరే ఆడదాయి ఒంటిగుండని ఏనకాలేత్తన్నావేటి? ఎవడ్రా నువ్వు" అని భుజంమీద చెయ్యిని నెట్టెడు. బక్కగా ఉన్నవాడు వెనక్కి తూలేడు. తూలినవాడు చివ్వున లేచి ఒరియా కాని ఒరియాలో తిడుతూ మీదికొస్తూ చేతిలోని గొడ్డలి ఎత్తెడు.

రాములు ఆగలేక పోయేడు. గొడ్డలి లాక్కుని విసిరేసి అతడి చేతులు పట్టుకుని అడివి తీగల్లో కాళ్ళూ చేతులూ కట్టి చెట్టు మొదట్లో పడవేసి " సంతల్లి..పద" అని బస్తా భూజాని కెత్తుకుని కదిలేడు. నాలుగడుగులు వెసేక రాములు కొడుకు సిమ్మడు కలిసేడు.

ముగ్గురూ అడుగులు వేసేరువడి వడిగా. ఎండమండి పోతోంది. చెమటలు ధారలుగా కారుతోంది వాడిని కట్టి పడేసేడే గాని రాములుకి భయంగానే వుంది. ' బిరాల రోడ్డెక్కిపోతే ... లారీ లోనే .. బస్సులోనే ఎలిపోవచ్చును' అనుకున్నాడు. కడుపులో అకలికరకరలాడుతోంది. తొందరగా నడుస్తున్న ముగ్గురూ తక్కువ ఆగేరు.

ఓ పదిహేనుమంది ... అందరూ తమ వూరివాళ్లే.. బరువులు దించి మూకగా ఉన్నారు. మధ్యలో సీతయ్య పోలమ్మ కాలికకట్టుకడుతున్నాడు. ఆత్రంగా అడిగేడు రాములు.

"ఔనా సీతన్నా... ఎటయ్యిందిరా"

"అకులేరిన సందడిలోన సూసుకోలేదట.. అదే పామో మరి.." అని చెప్పి అకులేవో పిండి పసరు వేసి పాము కాటెసిన చోట కట్టుకట్టెడు.

"అది యిసప్పురుగు కాదులే.. నాగుబామైతే యిపాటికి సొంగలు కక్కుకొని నచ్చిపోదూ... పరవానేదు.. ఇంటికెల్ల గాన గున్నయ్యన్నకి సెప్పే మందిత్తాడు." ధైర్యం చెప్పి దొకడు. ఆ మాటతో అందరూ కొద్దిగా తేలిక పడ్డ మనసుతో బయలు దేరారు. పోలమ్మ బస్తా ఆకు నలుగురూ నాలుగు బస్తాలకు సర్దేరు. రోడ్డును చేరుకునే సరికి లారీ ఒకటి వచ్చింది. 'యింక భయం లేదు' అన్నట్టు హాయిగా ఊపిరి పీల్చేడు రాములు.

"ముండగండడు పళ్ళూడ బొడిసిద్దును. కాలిన పిడక ముక్కనాగ ముకమెట్టుకోని' ధారవాత ఏటేటో పేల్తుండు బాసల... అక్క డే అకులు ఏరకూడదని అదొక బితుకు. నేపోతే అడినడుం యిరగొట్టిద్దును. అప్పుడు లోన వచ్చినాడు పులిభోజనం... అడికి మంచి పని సేసినాడే" చెప్పుకుపోతోంది సంతల్లి.

పోన్నే... యిల్లగెక్కడ అనకు అదేక బాద ...
పల్లకో.. వారించేడు రాములు.

పాము కాటుకు నొప్పి ఎక్కవై మూలుగుతోంది
పోలమ్మ

"తుమ్ము తమ్ముడై సెప్పాదంతారు. నానప్పుడే
అనుకున్నాను. యిలాగ కేరేజీ పట్టుకోని గడపదిగిందో
నేదో ఎప్పులో తుమ్మినారు. నాను సేపై యింతారేటి"
ఓ ముసలాడు గొణుక్కున్నాడు

లారీ కోటిపాం బ్రిడ్జి దగరకొచ్చినరికి పొద్దు
వారిపోతోంది. 'ఇక పూరెలిపోయినట్టగే' అనుకుని
దిగేరు.

* * *

చిన్న కిరసనాయిలు బుడ్డి వెలిగించి ఆ
గుడ్డి వెలుగు లో రాత్రి మేలుకుని ఆకులు కట్టలు
కట్టరు. మరునాడు తునికాకు కళ్ళానికి పట్టుకెళ్ళారు.

కట్టలు ఆరవేసిన కళ్ళం.... చెమట ఆరి ఉప్పు
పేలిన కష్టజీవి వీపులా వుంది. కళ్ళంలో ఓ మూల
నిలవేసిన ఆకులు బస్తాలు. .. ఒకచోట పేరుకు
పోయిననందరల్లావున్నాయి.

కాంట్రాక్టరు గుమస్తాలు కట్టల నాణ్యత చూసి
లెక్కవేసి చీటిల్లో రాస్తున్నారు. నూటా యిరవై
కట్టలయితే నూరుకట్టలనీ నూటకెట్టై అయితే
నూట యాభయ్యనీ ... కోతపెట్టి చీటిల్లో రాస్తున్నారు..
'ఇదేమిటి' అని ఎవరూ అడగలేదు. సిమ్మడికి యిదంతా
అయోమయంగా తోచింది. అడక్కుండా
ఉండలేకపోయాడు. అదే అన్నాడు.

" ఇదేటిలగ... నావి నూటపాతిక కట్టలెత్తే
నూరు రాసినారేటి... మా అయ్యవి నూటపదిహేను.
అడికి నూరే రాసినారు. మాకేటి అంకిలు
తెలివనుకుంతన్నారేటి... మిగిలించిన కట్టలు మీ
యదాన పడిసుకోడానికా."

ఈ మాటలకి గుమాస్తా సర్రున లేచేడు.

"ఎట్రా రూల్సు తీస్తున్నావు. నీకు అంకిలు
తెలునని మాకు తెలుసునే. అచ్చర విజయం లోన
సదివేసినావుగావాల సదువు... యీ లందరూ
అడగలేక అనుకుంతన్నారేటి? సిరిగి పోయినవి
సిత్త బట్టినవి... ఆకులు లోపల కట్టిన పట్టుకొత్తేపూరాగ
యిచ్చేతారేటి..ఎల్లెల్లు.." సిమ్మడిని కసిరేడు.

"సిరిగి పోయినవి ...సిత్త బట్టినవి... కట్టలు
కట్టడానికి మీ కళ్ళు గప్పేసిన పని మామేటి
సేసేనేడు. కట్టలు నూసుకో అలాటి వేవేనావుంటే
అప్పుడడుగు. అంతేగాని కట్టలు తగ్గించితే నల్లకోను."

"ఒరే నువ్వు కట్టలు తేవక్కరేదు. మాము.
కొనక్కరేదు. ఎల్లు నీ ఆకులు పట్టకలిపో
విసురుగా సిమ్మడి బస్తాను బయటికి నెట్టేడు
గుమస్తా

ధోర్ధీవనల మధ్యకొన్ని

వరమూల కోనం గవేషిస్తూ

అశ్రయించాను వదాలను -

దారి దొరకనీయక మానం వహించాయి కొన్ని

ఉత్తశాఖిక వటాబోవంతే మ్రోగుతూ కొన్ని

నిశ్శబ్దాన్ని వటావంచలు చేయలేక

నీరుకారిపోయాయి కొన్ని ...

నాకు దొరకలేదు వధమూ, తరుణోపాయమూ

కాలం లూతగా అనంభ్యాక పాదాలతో సాగి

అల్లుతోంది నా చుట్టూ బూజు గూళ్ళు

న న్నావరించింది అవస్కారం వంటి రుజు

నారక మంటికల అనారత నాదం

వ్రతిధ్వనిస్తూ సాగరం, మాయావాగురం;

మెల్లమెల్లగా న న్నాకమింపచూచే నముద్రం

మానముద్ర దాల్చి నా వ్రక్కనే కూర్చుంది మెల్లగా వచ్చి;

నంకుల నీహారాటపుల ముంచుతూ జల నిధులు

వరమూలను మాత్రం మాయం చేశాయి.

చటిల్లు మంటూ తుపాను గాలులు నిర్ణయంగా

నుందర తీరాల సీమాతిక్రమణల కోనం నిర్భయంగా ...

మోరాటవి వరిత్యక్తంగా

వరిదేవనాభివ్యక్తంగా

బాధామయ భావనా వరిశిష్టంగా

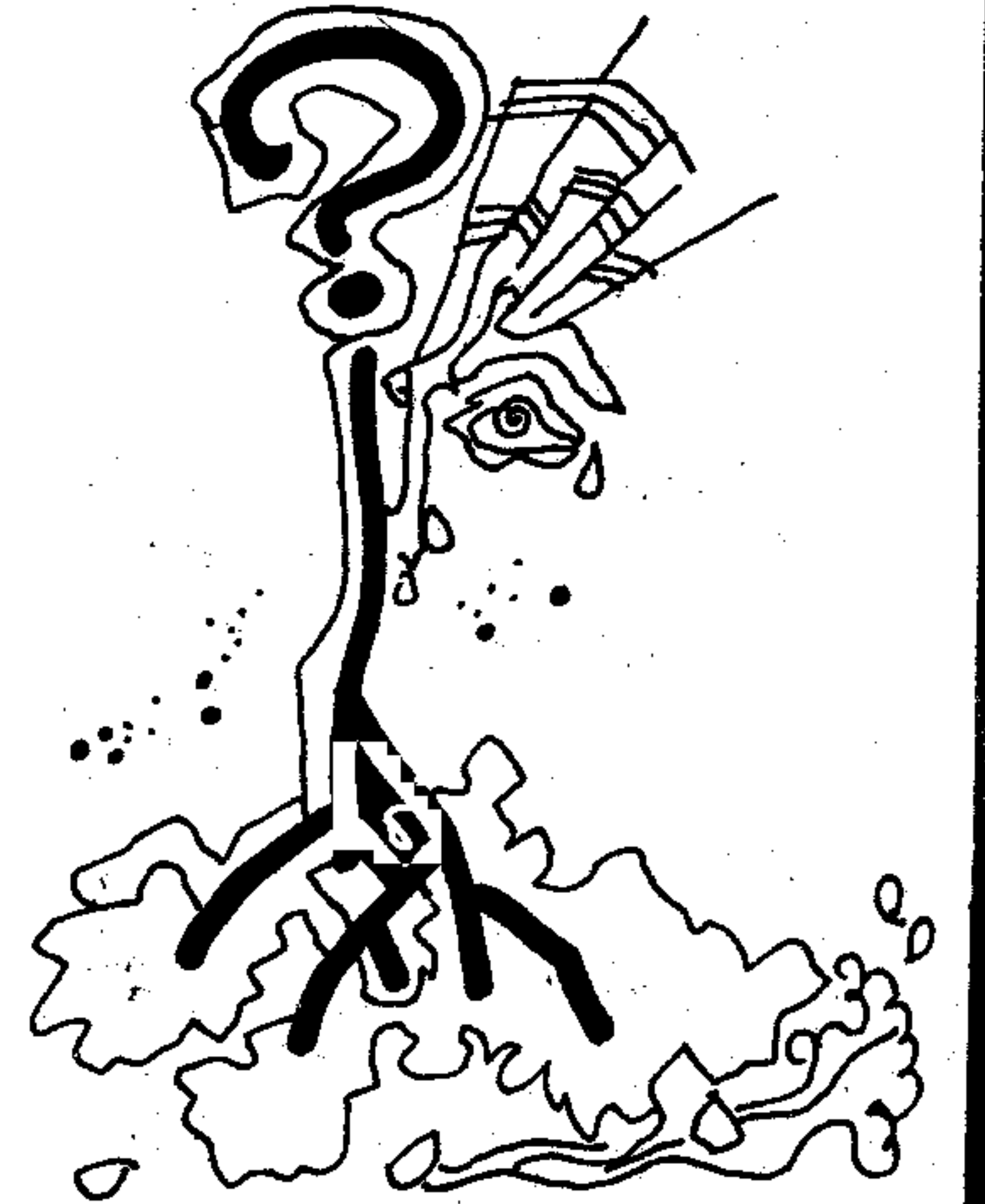
ప్రాకుతూ నైరాశ్యం వివవ్రయోగమై!

ప్రింగమాస్తూ దువృథ మాయామకరాలు

వరమూలలు చేరువయ్యే దారులన్నీ మూస్తూ

గర్జిస్తూ వదాలు నంకుల ధ్యాంతాటపులై

కుయ్యాలించే దిక్కే కానరాదా? ఏది దారి?

డా. సోమసుందర్

సిమ్మడికి చిర్రెత్తుకోచ్చింది.

పెల్లిసేసినోలకంట పెట్టిలు మోసినోలే
పెద్దరికమ... నీవెందుకలగై పోతున్నావు. నాకు
తేవద్దండాకి నువ్వెవులు. సర్వే అలాగే సూత్రంగాని..
అని అక్కడున్న అందర్నీ పిలిచి 'ఒరే మనమేవులమూ
ఆకులివ్వద్దరా' అని చెప్పేడు.

" అల్లోటి నీకేల పల్లకోరా - అందరికీ లేని
నీకేల" వారించేరు అందరూ. అప్పుడొచ్చేరు ఎవరో
యిద్దరు కుర్రాళ్ళు. వాళ్ళ చెతుల్లో కరపత్రాలున్నాయి.
అందర్నీ నవ్వుతూ పలకరించి కష్టసుకాలు అడిగేరు.
అందరికీ కరపత్రాలు పంచి వారిని ఉద్దేశించి
మాట్లాడేరు.

" ఎంతో కష్టపడి తునికాకు సేకరించి తెస్తున్నారు.
మీ శ్రమకు తగిన ఫలితం అందడం లేదు.

ఇకనుంచి కట్ట ముప్పై ఐదు పైసలనుండి యాభైకి
పెంచమని తునికాకు కాంట్రాక్టర్ కి తెలియ జేసేము.
అలా యివ్వనప్పుడు మీరు ఆకులు తీసుకు
రావదు. మేరంగి సెంటర్ సాయంత్రం మీటింగుండ.
అక్కడ వివరంగా చెప్తాము రండి."

అమాటలు సిమ్మడు పొంగి పోయేడు. కట్టలో
కోత మాట చెప్పేడు.

"మీ పని కట్టలు లెక్కగట్టి సరుకు తీసుకోవడమే.
మీ పని మీరు చెయ్యండి. సరుకు తేవద్దని
అనడానికి మీరెవరు? యిదుగో ... వీళ్ళు సరుకు
తెస్తేనే మీకి గుమాస్తాపని నిలబడేది. మీ
కాంట్రాక్టరుకు లాభాలు వచ్చేది. మీ బ్రతుకులకి
ఆధారం. వీళ్ళు... వీళ్ళ శ్రమ.. ఏదీ మీ కాంట్రాక్టర్ తో
మాట్లాడుతాం... పిలవండి."

కుర్రాళ్ళ మాటలతో గుమాస్తాలు జంకేరు.

అంధ్రప్రదేశ్ సచివ్ కార్యవర్గం

సాయం చేసేడు.

కొందరికి రాళ్ళు తగిలేయి. అయినా ఎవరూ ఆగలేదు. ఆకుల కోసం ఆశతో అడివిలో చాలా దూరం వచ్చేసేరు. గార్డుల్ని తప్పించేడు రాములు.

ఎండ కలవారి కోవపు చూపులా వుంది

కాలుతున్న నేల పేదవాడి ఆకలి కడుపులా వుంది.

రాములు చెప్పుకు కట్టిన తాడు తెగిపోయింది. కాళ్ళు కాలిపోతున్నాయి. సంతర్లి కాలికి తగిలిన దెబ్బతో నడవలేక పోతోంది. ప్రాణాలు తోడేస్తున్నాయి. ఎండకు తట్టుకోలేక పోతున్నారు.

"ఏటీ ఎండలు.. అగ్నికర్తిలు గావాల. అగ్నినిప్పులు నేటల్లో పెరిగినట్టగింది." రాములు జాపోసి పోతున్నాడు.

"ఎవకల తాగిన దప్పికి పేగులు తిరగబడి పోతున్నాయి." ఆకలికి చుట్టుకుపోతూ ... బాధగా అన్నాడో కుర్రాడు

"డబ్బులైతే వత్తాయి గాని ఈ బాద బగమంతుడి కెరిక, బస్తాదించి దానిమీద కూర్చుండి పోయేడు, ఒకడు.

అందరూ బరువులు దించేరు.

విశాలమైన మెరక నీడ నిచ్చే చెట్టు ఎక్కడా కనిపించలేదు. అన్ని బలుసు తుప్పలు. వాకాయ తుప్ప.

ఎర్రెరగా చిగురులేస్తున్న తునికాకు తుప్పలు ఆ ఎండలో అగ్నిపూలులాగా కనిపిస్తున్నాయి.

"పొగులల్ల ఎండలబడి ఆకలి తోటి ఆకులేరడం ... రాత్రి తెల్లార్లు తిప్పలు పడకుంట ఆకులు కట్టులు కట్టడం, పేనానికి సుకంనేడు. ఇంటిలనలుగురు మనుషులుంటే గాని యీ పని సెయ్యడమూ కట్టమే."

సంతర్లికి శోషవచ్చినట్లైంది.

"అవునా పులిభోజనమన్నా. నీలుమిగిల్చాయేటి" అడిగింది సంతర్లి తనకేరేజి కప్పులో నీళ్ళు లేకపోవడంతో. రాములు తన కేరేజీ కప్పులో మిగిలిన కొద్దినీటిని సంతర్లికి యచ్చేడు.

"పేనంనిలబెట్టినావురానాయనా.." అని లేచింది.

మళ్ళీ బరువులు తలకెత్తేరు. పడుగులాంటినడక, నేలలోంచి ఆవిర్భు లేస్తున్న ఎండ. రాములు పాదాలు బొబ్బలొక్కాయి. సిమ్మడు కావిడి దిరిచి

తెగిపోయిన తండ్రి చెప్పులకి ఈత ఆకులతో ముడి వేసేడు. అదీ కొంతసేపే మళ్ళీ తెగిపోయేయి. సిమ్మడు తన చెప్పులు తండ్రికి యిచ్చేడు. అందరూ నయసు బిగువున ఎండకు ఓర్చుకుంటున్నా రాములు మాత్రం డీలా పడిపోయేడు. బస్తా బరువు ఇంకా ఎక్కువైపోతున్నట్టనిపించింది. గొంతు కెండి నాలుక పిడచగట్టుక పోతోంది.

"బెనా బావ్... ఎవులి దగ్గరైనా నీలున్నాయిరా?" నడవలేక పోతున్నాడు రాములు. ఎవరి కేరేజీల్లోనూ నీళ్లు మిగలలేదు.

"నువ్వు చేసినావురా దారి తప్పించినావు. నేపోతే యిపాటికి రోడ్డు కెలిపోదుము." అన్నాడోకడు చిరాగ్గా

"రోడ్డుకెలిపోదుమో.. ఆగార్డుకి దొరికి పోదుమో ఎవుడికి తెలుసు." రాములుకి నీర్సంతో యింకాఎక్కువైంది చిరాకు. భరించలేనంత దాహంగా వుంది లోపలికి లాగేస్తున్నట్టుంది నాలుక

"ఒరే సిమ్మడు... సంతర్లి... మరి నాను అడుగుతీసి అడుగెయ్యనేను. యీ వలి నీలు... నీలు కావాల..." రాములు కూర్చుండి పోయేడు. అతని నోట మాట రావడం కూడా కష్టంగా వుంది. అందరూ బరువులు దించేరు. సిమ్మడికి ఏడుపొచ్చింది అయ్యని చూస్తే.

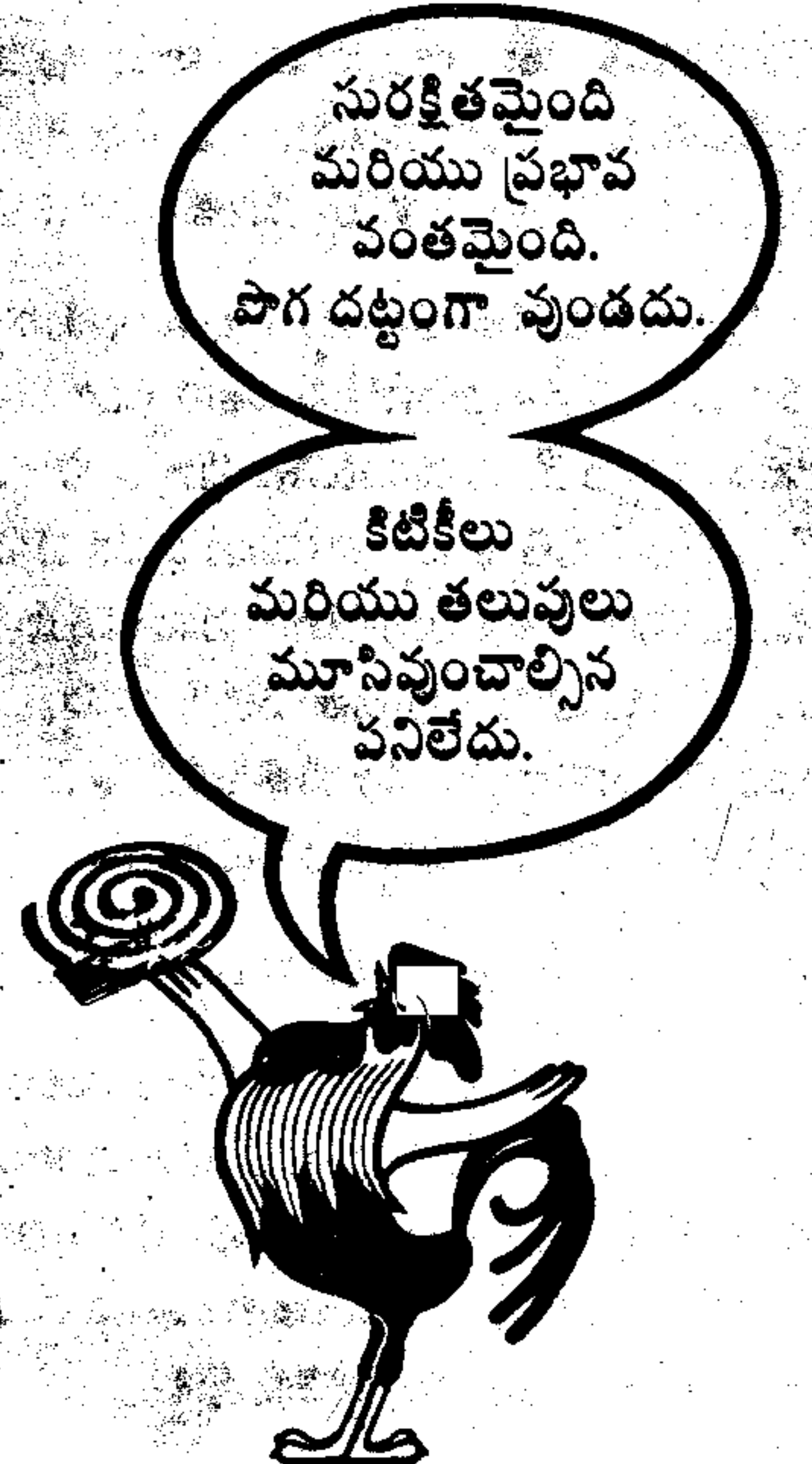
RADEUS/SB/837/2-93-TEL

దాహమలా?

రాత్రంతా సుఖనిద్ర పొందేదుకు
రూస్టర్

మ స్కితో కాయిల్ అల్లెథ్రిన్ కలది

తయారుచేస్తున్నవారు:
సన్-అప్ బొటానిక్స్ ప్రై. లి.
788/1, జి.ఐ.డి.సి., వాపి, గుజరాత్.

"ఒరే బావ్ యీవలి సచ్చిపోతానోరే.. మరి బతకను" రాములు నోరావలించి బస్తాకి చేరబడి పోయేడు. ఒకడు బస్తాల్ని రెండు వరుసలుగా పేర్చి అందులోకి గాలివాన తుప్పులు.... ఆకులు వేసి గూడులా చేసేడు. రాముల్ని అందులోకి చేర్చారు. యీ వలి నీళ్ళు అంటూ కళ్ళు తేలవేస్తున్నాడు రాములు. అందరూ రాములు వేపు జాలిగా చూడడం తప్ప ఏమీ చెయ్యలేక పోతున్నారు.

"ఒరే బావ్ ఎవులో ఒకలు కేరేజీలో 'నీరుడైనా' పోసి యివ్వండ్రా నేపోతే సచ్చిపోతానా నాయినా... ఎందిరలాగ సూత్తారు. పేనం నిలబెట్టిందేమందురా. ఒరే సిమ్మడూ నేరాబేగిసిన్నప్పుడు నిన్నెత్తుకుంటే నానోట్లో పోసేసివావు.. అప్పుడది సరదా... మరిప్పుడుఅదే పేనం నిలబెడతాదేట్" దీనంగా అడుగుతున్నాడు రాములు.

"పల్లకోరా... నువ్వు మాట్లాడకు అసలే గొంతుకెండిపోయింది" కసిరేరు అందరూ. సిమ్మడు భోరున ఏడ్చేడు. ఎవరికి 'నీరుడి' పట్టి నోట్లోపోయటానికి మనస్కరించలేదు. రాములు అదే పనిగా అడుగుతున్నాడు. 'ఏటోఒకటి సెయ్యండ్రా... నాపేనం నిలబెట్టండ్రా' అని.

సిమ్మడు కేరేజీపట్టుకుని తుప్పల చాటుకెళ్ళేడు తెగించి. నిరాశగా తిరిగొచ్చేడు... నీళ్లు నిండిన కళ్ళతో అందరికీ చికాగా వుంది.

"లోపలి నీరంతా ... సెవట్టై కారిపోతే యింక నీరుడెలాగొత్తాది"

"రాములు మూలుగుతున్నాడు. సెంతల్లి ఎయ్యడ కొంగుతో విసురుతోంది. వేడిగాలి చెంపల్ని మాడ్చేస్తోంది. చుట్టూ చూసేడు సిమ్మడు. పిట్టకూడా ఎగిరే జాడలేదు. వాడికి ఏడుపు ఉబికుబికి వస్తోంది.

దూరంగా ఓ చిన్న మామిడి గున్న కనిపించినట్లే ఉంది.

వాడిలో చిన్న ఆశ. ఉత్సాహం పుంజుకుని పరుగుతీసేడు. రాములు పరిస్థితికి భయంగా ఉంది అందరికీ

సిమ్మడు మామిడి చెట్టు దగ్గరకెళ్ళేడు. కొమ్మల్లో అక్కడక్కడా కాయలు కనిపించేయి. అత్రంగా కాయలు తెంపేడు. పరుగు పరుగున కాయలు రాతిమీద కొట్టి రసం తండ్రి నోట్లోపెండేడు. పుల్లని మామిడి కాయ రసం తగిలి తెప్పరిల్లేడు రాములు ప్రాణం లేచొచ్చి నట్టేంది.

అందరూ మామిడి కాయని కొరకేరు

పళ్ళు పలిసినట్లు మామిడి ముక్కల్ని కొరుకుతూ బరువులు ఎత్తుకున్నారు మల్లి

కూ.....క

అల్లంత దూరంలోకూతపెడుతూ రైలు..

ఈగడ్డమహాత్మ్య!

మెక్కా కొందరికి వవిత్ర స్థలం
మరికొందరికి జెరునలెమ్
మరి నాకో సర్వ భారతం!
అదేమి సుకృతమో కాని
నా దేశంలో ప్రతి ఊరు
ఏదో ఒక విధంగా వవిత్రమే!
కంచి కెంత చరిత్ర కలదో
కాళి రామేశ్వరాలకూ అంతే
గయ మాత్రం తక్కువదా!
పురములేనా వవిత్రమైనవి!
గిరులూ తరులూ నరస్సులు
నరితులూ వరమ వవిత్రలే!
ఈశ్వరాంశ లేని జీవి
జలలో కనిపించనట్లే
ఈ గడ్డ ఈశ్వరమయం!
ఈ ఊరు ఆ ఊరిని కాదు
ఏ ఊరు తిలకించినా
దేవుని ఆవాసమన్న
వవిత్ర భావం స్ఫురిస్తుంది
భారతదేశం వరికిస్తే!
దేశమే బృహదాలయమైతే
దేవు డిక్కడే ఉన్నాడని
ఆ వైపే నెలకొన్నాడని
భావించడం వెర్రి కాదా!
నా దేశంలో ప్రతిచోటా
దివ్య ధామమై కనిపిస్తుంటే
నా స్వామికి లేని భేద భావం
నాకు కలగడం వెర్రి కాదా!

చల్లా రాధాకృష్ణ శర్మ

"ఒరే... పరిగెట్టండ్రా... పరిగెట్టండి అదా ... ఎలిపోత్తంది బండి యీ బండి తప్పోతే మనమీరాత్రి! యిక్కడ తొంగోవలసిందే రేపు అంబలేలకి ఆకు అందివ్వకపోతే మరి తీసుకోడు కంట్రాటరు. పదండి."

"యీ టెసిన్ల సిటమైనా ఆగదు బండి. బేగి రండ్రా.."

తలల మీద బస్తాల బరువులతో వరుసలు వరుసలుగా జనం ఒకర్నొకరు హెచ్చరించుకుంటూ ఫరుగులు పెడుతూ స్టేషన్ చేరారు.

మరోసారి కూతవేసింది రైలు.
పచ్చజండా వూగింది. బండి కదిలింది.

జనం గోల. బరువులు బండిలోకి వేస్తూ... బండెక్కుతూ

కొందరు కదులుతున్న బండిలోకి పెరిగెత్తుతూ ఎక్కుతున్నారు.

కావిడిలోని బస్తాలు తీసి బండిలోకి విసిరేడు సిమ్మడు. బండివేగం హెచ్చింది. బండెక్కుతున్న

సిమ్మడికాలు జారింది సిమ్మడు కిందికి జారి పట్టాల ప్రక్కన రాళ్ల మీదికి దొర్లేడు.

"ఓర్నాయనో... ఓరే కొడుకా... సిమ్మడో-" రాములు ఏడుస్తూ దూకబోయేడు బండిలోంచి సెంతల్లి పట్టుకుని ఆపింది

కొంతదూరం ముందుకెళ్ళి ఆగింది బండి.

సిమ్మడి ఒళ్లంతా రక్తం

పెట్టెనుండి జారిపోయిన బస్తాచిరిగి ఆకులు పట్టాల పక్కన ఒత్తుగా పరుచుకున్నాయి. ఆ తునికాకు మీద నెత్తురోడుతూ సిమ్మడు.

పచ్చని ఆకులు సిమ్మడి రక్తంతో తడిసి ఎరుపెక్కి ఎర్రని ఎండలో మరింత ఎర్రగా మెరిసేయి.

రాములు పరుగున వచ్చి కొడుకును పట్టుకుని భోరున ఏడ్చేడు.

"అద్రుష్ట మంతుడు పట్టాల పక్కన పడ్డాడు. బండెక్కించి ఫార్టీపురం అసపత్రికి తీసికెలిపోండి"

ఎవరో సలహా ఇచ్చేరు.

"ఎవరు ముకం సూసి బైలెల్వామో అన్నీ బాధలే!!

"ముండ్రాల ఆకు ముప్పి డబ్బులు..... ఇలాగ సచ్చి పోతుండు జనం...."

"ఆకులు తప్పేటి.... ఆకర్తిగాని... ఇత్తానంతే

ఆశ... కొడతానంతే బయం. కడుపు మంట సల్లారడాకి ఏదో ఒకటి సెయ్యాల. ఇలగొతాదని ఓవులు కలగంతారు..."

"వస్తున్న నెలోన యాడికి పెలిసేసిద్దమను కున్నాను యాడి కర్మ ఇలగ కాల్పోయింది."

అందరూ కల్పి సిమ్మని బండెక్కించేరు.

రాములు ఏడుస్తూ బండెక్కాడు.

* * *

నులక మంచంలో నిస్తాణగా పడివున్నాడు

సిమ్మడు. సరస వాడి ప్రక్కన కూర్చుని మందు తాగిస్తోంది. రాములు గోనెసంచి చంకన పెట్టుకుని సరస పక్కకొచ్చి అన్నాడు.

"అమ్మీ సరసా... జాగ్రత్త.... నాను ఆకుల కెల్లి

[వచ్చేవారం: ద్వితీయ బహుమతి గెలుచుకున్న కథ: 'పాము' - జొన్నలగడ్డ సుబ్రహ్మణ్యం]

వత్తాను. ఆకుల సొమ్మంతా ఆసపత్రి కరుసుల కింద అరాయించుకు పోయింది. ఆకులు మరి తీసుకోరట. రేపే ఆకరట. ఎల్లాత్తాను. వందో యాబయ్యో వత్తే మందులకుపనికి రావా...."

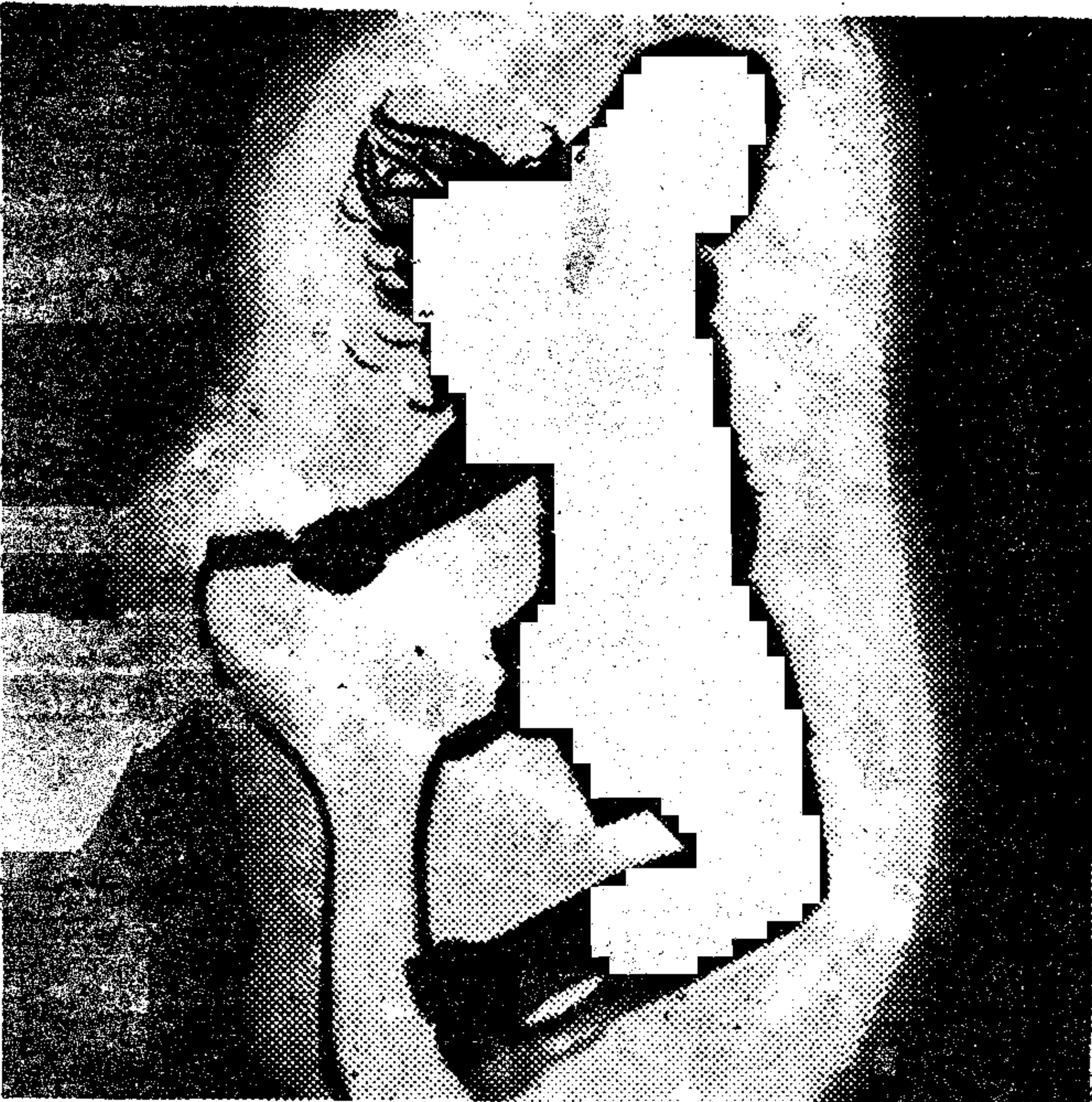
"అ మల్లీ ఎల్లన్నావా ఆకులికి?!" సందేహంగా అడిగింది సరస. రాములు సరస వేపు చూసి వేదాంతిలా నవ్వి చెప్పేడు

" అమ్మీ పెమాదాలు మనకి కొత్తేటి! మా అయ్య పాలేరు గా వుంతప్పుడు బుగతోరి పాలానికి నీరు కట్టడానికి ఎల్లెడు ఎవకుల నెగిసి; ఎలుగుబంటి కొట్టిసింది.. అలగని పాలేరు సెయ్యడం మానీసి నాడా? మా యత్త పొయ్యిలోకి కంపలేరడాకెల్లి

పురుగు ముట్టి మంచం పట్టిసింది. అలగని కంపలకెలడం మానీసినామా? బిరీపని కెల్లి రైలు కమ్ము తెత్తుతుండగా నా కాలు మీద పడిపోయింది. నాలోజులు తొంగోని మల్లీ పనకెలనేదా? మాసిగురోడు కన్నడేటైనాడు... ముసురు బెట్టి వర్సం దారగట్టితే బక్కలిప్పడానికెల్లి పిడుగుబడి నచ్చిపోనాడు. అలగని వానలో కెల్లడం మానీగలమా...వ్చ ఇన్నెందుకు ... వున్నట్టుండి యీ పాక తిరగబడిపోతే మనమేటి సెయ్యగలం సెప్పీ... మనకరమ్మెలాగుంటే అలగ జరుగుతాది. మన పని మనం సేసికెలిపోవడమే...

"పేదోడి బతుకే పెమాదం. పెమాదాల కి జడిత్తే సిటం బతకలేం. పోనీ ఎటూ ఎల్లకుంట ఇంటికాడ కూకుండి పోయినా మనకేటి జరగదని గేరంటి ఏటి?

"ఆకులు సెట్టు సున్నందరికి కాయలకోసం ఇసిరిన రాళ్ల దెబ్బలు తినాల. ఆయింత నేలరాలీ పోతే ఏ గాలికో కొట్టికెలిపోయి అగిలోనో, బుగిలోనో కలిసి పోక తప్పదు. బతుకూ అంతే. ఆయింత సావు ముంచుకొత్తే ఆ తరవాత ఏ పెమాదమూ వుండదు. అంతవరకే పెమాదాల్తోటి పందెమేసి బతకడమే. పెమాదాల్తోటి నేస్తరికం కట్టిసి బతికిడిమే. పేదోడి బతుక్కి, పెమాదాలకి ఎప్పుడు జట్టే"

ఆల్బోసాంగ్తో శక్తి ఆరోగ్యం, మరియు ఉల్లాసం

పెరిగే పావ ఎక్కువసేపు అడడానికి
తగిన శక్తి కలిగి ఉంది ఆ శక్తి గహన్యం?

ఆల్బోసాంగ్తో ఆరోగ్యం చేకూరుతుంది
అన్ని వయస్సులకు నరివడే పౌష్టికాహారం ఉన్న టానిక్.
ఇందులోని ఖనిజాలు మరియు మూలికలు ఆహారానికి
అనుబంధంగా ఉపయోగపడతాయి.

ఇప్పుడు డబ్బాలలో
200 గ్రా &
400 గ్రా
ప్యాకింగ్లలో
లభించుచున్నది.

జె & జె డిషెన్

లేబరేటరీస్ ప్రైవేటు లిమిటెడ్,
4-1-324, రెసిడెన్సీ రోడ్,
హైదరాబాద్-500 001, ఇండియా